

ORSZÁGOS RENDŐR-FŐKAPITÁNYSÁG

☎: 1139 Budapest Teve u. 4-6. 1903 Bp. Pf.: 314/15

☎: Tel: (06-1) 443-5573 Fax: (06-1) 443-5733 ☎/fax: 443-5733

✉: orfkvezeto@orfk.police.hu

Szám: 105/1315- /2011.RP.

Tárgy: panasz elbírálása
Ea: dr. Zsolyomi Emese r. alezr.

HATÁROZAT

A Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdésében biztosított jogkörömnél fogva, szadai lakos előterjesztett panasz beadvány tárgyában folytatott eljárás során – figyelemmel az Rtv. 93/A. § (7) bekezdésére, továbbá a Független Rendészeti Panasztestület (továbbiakban: Panasztestület) 404/2012. (XI. 28.) számú állásfoglalásának megállapításaira – a rendőri intézkedés elleni panasznak a közös tulajdont képező gépjármű pótkulcsának az elvétele, a ruházatátvizsgálás végrehajtása és a panaszjogról történő tájékoztatás elmaradása tekintetében

helyt adok

az intézkedés hangneme és a testi kényszer alkalmazása vonatkozásában pedig

e l u t a s í t o m.

A határozat ellen az Rtv. 93/A. § (9) bekezdése alapján – figyelemmel a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 100. § (1) bekezdés e) pontjára, valamint a 109. § (1) bekezdés a) pontjára – fellebbezésnek helye nincs, annak felülvizsgálata közvetlenül kérhető a bíróságtól.

A keresetlevelet az Országos Rendőr-főkapitányságnál – a Fővárosi Munkaügyi és Közigazgatási Bíróságnak címezve – a felülvizsgálni kért határozat közlésétől számított harminc napon belül kell benyújtani, vagy ajánlott küldeményként postára adni, illetve azt a fenti határidőn belül a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz (1539 Budapest, Pf. 632.) is be lehet nyújtani. (A polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 326. § (7) bekezdése, 330. § (2) bekezdése; Ket. 109. § (1) bekezdés a) pontja).

A határozatot kapiák:

- 1) Panaszos
- 2) Független Rendészeti Panasztestület
- 3) Pest Megyei Rendőr-főkapitányság vezetője
- 4) Irattár

INDOKOLÁS

I.

Panaszos beadványában és annak kiegészítésében előadta, hogy 2011. október 10-én volt az ötödik válóperes tárgyalása a Gödöllői Városi Bíróságon. A tárgyalás után beült a volt feleségével közös tulajdont képező gépkocsiba a saját gyári kulcsával, és azt hazavezette.

Másnap, 2011. október 11-én a panaszos telefonon felhívta a Gödöllői Rendőrkapitányság Veresegyházi Rendőrőrsét és az ott dolgozó r. főörzsászlósnak elmondta a történeteket és azt is, hogy a gépkocsi a felesége nevében van ugyan, de a panaszos hozta be korábban Németországból, és a kötelező biztosítását is ő fizette, az azt igazoló szelvény nála van. A 2011. év második részletét a kipostázás után személyesen vitte vissza Szada Önkormányzati Hivatalába, és ott közölte, hogy volt felesége több mint egy éve nem tartózkodik a közös lakásukban, és a gépkocsit is magával vitte, lakóhelyéről pedig nincs tudomása.

Az előterjesztett panasz szerint 2011. október 13-án megjelent a panaszos lakásánál egy rendőrségi szolgálati gépkocsi. A panaszos kiment és megkérdezte, hogy a rendőrök keresnek-e valakit. A válasz az volt, hogy: „Tudja azt maga, hogy miért jöttünk”. Közölték, hogy az autóra országos körözést adtak ki, megbízást teljesítenek, és felszólították a panaszost, hogy nyissa ki a kaput és adja át az iratait. A panaszos eleget tett a felszólításnak, így a rendőrök és a panaszos közötti beszélgetés már a lakásban folytatódott.

A rendőrök közölték a panaszossal, hogy a gépkocsi „jogos” tulajdonosa már úton van, a panaszosnak azt át kell adnia, ellene eljárás fog indulni. A panaszos tiltakozott, amire azt mondták a rendőrök, hogy amennyiben nem teszi, amit mondanak, megbilincselik és „előzetes letartóztatásba helyezik”. A panaszostól megkérdezték azt is, hogy van-e fegyvere, és azt mondták, hogy „remélik, hogy a sportlövő légfegyvere jól el van zárva”. A panaszos viccnek érezte a dolgot, és azt mondta, hogy igen.

A panaszos elmondta a rendőröknek, hogy az autó a volt feleségével közös tulajdon tárgyát képezi, és nem lopott. A rendőrök telefonálni kezdtek, a panaszos pedig közben felhívta az ügyvédjét, aki szintén nem értette a helyzetet, és azt javasolta a panaszosnak, hogy kérjen meg egy szomszédot, aki tanúskodik.

Időközben az egyik rendőrt állítólag betöréshez riasztották, ezért kérte, hogy a panaszos engedje őt ki a házból. Ekkor megjelent egy másik rendőrségi gépkocsi, majd a panaszos házának kapuja előtt beszélgetni kezdtek a rendőrök. A panaszos közben telefonált a Gödöllői Rendőrkapitányságra, és a kapitányságvezetővel próbált beszélni. A válasz az volt, hogy a panaszos „ne feszítsen, ne tetézze a bajt a feje felett, mert az nem fog jól jönni a következő tárgyaláson”. A panaszos „papírokat” kért a rendőröktől, és megkérdezte, hogy mikor jelentették fel. A panaszos a rendőröknek elmondta azt is, hogy két nappal korábban már telefonon jelezte a Veresegyházi Rendőrőrsön azt, hogy az autó nála van. A rendőrök erre azt mondták, hogy az nem jelent semmit, mert „ebből már úgy van”.

A panaszos próbálta visszakérni az igazolványait, amire azt válaszoltak a rendőrök, hogy majd akkor kapja vissza, ha átadta az autót a jogos tulajdonosának.

Időközben megérkezett a körzeti megbízott is, illetve a panaszos volt felesége. Emelt hangvétellű mondatok hangzottak el a jelen levők között. A panaszos feleségét felkérték a rendőrök, hogy nézze át az autót, nem hiányzik-e valami. A panaszos felesége közölte, hogy az ötvenezer forint értékű homeopátiás gyógyszerei, és a lakáskulcsa hiányzik. A panaszos tiltakozott a felvetés ellen. A feleség a hűtőben „megtalálta” a gyógyszereket, amire a panaszos közölte, hogy az kutyagyógyszer.

A rendőrök kérték a kormányzár kulcsait is, amire a panaszos azt mondta, hogy nem tudja, hova tette. A rendőrök közölték a panaszossal, hogy „ne szórakozzon”. A körzeti megbízott bement a panaszos után a lakásba, és mondta neki, hogy megérti a panaszost, de nem biztos, hogy mindenki így van vele. A panaszos neki odaadta a kulcsot, mert időközben már a szomszédból kértek a rendőrök fűrészt, hogy levágják a kormányzárát, vagy ha nem, elvitetik a gépkocsit a panaszossal együtt. A panaszos kérte, hogy a rendőrök írjanak jegyzőkönyvet. A rendőrök erre azt válaszolták, hogy a rendőrségen majd rendőri jelentést készítenek.

A panaszos felesége már bent ült a közös tulajdonú autóban, amikor az egyik rendőr felszólította a panaszost, hogy adja át neki a gyári indítókulcsot. A panaszos közölte, hogy a rendőr „ezt már nem teheti”, megfordult és be akart menni a lakásba. Akkor a rendőr hátulról hirtelen elkapta, elkezdte szorongatni, és azt mondta a panaszosnak, hogy meg fogja bilincselni, és velük kell mennie. A panaszos végül odaadta a kulcsot a rendőröknek.

A panaszos úgy érzi, hogy jogait sértő módon jártak el a rendőrök. Nincs tudomása arról, és nem érti, hogy mikor és miért adtak ki körözést a gépkocsira. A panaszos véleménye szerint polgári peres eljárásokba nem avatkozik be radikálisan a rendőrség.

A panaszos beadványának kiegészítésében megjegyezte, hogy az intézkedő rendőröktől a panaszjogára vonatkozóan nem kapott tájékoztatást, ő viszont megkérdezte, hogy hol tehet panaszt. Az intézkedő rendőrök azt mondták, hogy másnap a Veresegyházi Rendőrsőn élhet panasszal. A panaszos a Testületről akkor szerzett tudomást, amikor a panaszos felesége „rendőrnnyomozói segítséggel kisajátította a közös számítógépparkjukat”.

Az előterjesztett panasz és annak kiegészítése összegezve az alábbi kifogásokat tartalmazza. A panaszos kifogásolta

1. a rendőri intézkedés során alkalmazott hangnemet;
2. a testi kényszer alkalmazását;
3. a feleségével közös tulajdont képező gépjárműnek felesége részére történő átadását, a pótkulcsot elvételért;
4. a ruházatátvizsgálást;
5. a panaszjogról történő tájékoztatás elmaradását.

Fentiek alapján a panaszos kérte a Panasztestület vizsgálatát, amely vizsgálatának tárgyává tette a panaszossal szemben 2011. október 13-án foganatosított rendőri intézkedés során használt hangnemet és a testi kényszer alkalmazását, a panaszosnak a feleségével közös tulajdont képező gépjármű a panaszos felesége részére történő rendőrség általi átadását, a panaszos ruházatának átvizsgálását és a panaszosnak a panasztételre vonatkozó tájékoztatását. Panasztestület hivatkozott állásfoglalásában megállapította:

- a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának (a közös tulajdont képező gépjárműnek felesége részére történő átadás kapcsán a rendőrséget terhelő felvilágosítási és segítségnyújtási kötelezettség elmulasztása miatt);
- a tulajdonhoz való jogának (az intézkedő rendőröknek jogszabályi felhatalmazás hiányában történő tulajdonjogi kérdésben való döntése miatt);
- az emberi méltóságból levezethető testi integritáshoz való jogának (panaszossal szemben foganatosított ruházatátvizsgálás megfelelő jogalap nélkül történt);
- a tisztességes eljáráshoz való jogának (panaszost nem kapott teljes körű tájékoztatást az Rtv. szerinti panasz lehetőségéről) a sérelmét.

II.

Döntésem meghozatala során az alábbi iratok és nyilatkozatok álltak rendelkezésre:

- 2011. október 14-én kelt panasz és fényképmelléklete;
- 2011. november 18-án kelt panasz-kiegészítés;
- Gödöllő Rendőrkapitányság Veresegyház Rendőrőrs, 2011. október 13-án kelt rendőri jelentése;
- Gödöllő Rendőrkapitányság Veresegyház Rendőrőrs, 2011. október 15-án kelt rendőri jelentése;
- Gödöllő Rendőrkapitányság Veresegyház Rendőrőrs, őrsparancsnoki jelentés (kelt: 2011. november 17.);
- Gödöllő Rendőrkapitányság Veresegyház Rendőrőrs, Szada, körzeti megbízott jelentése 2011. december 7. ;
- Gödöllő Rendőrkapitányság Veresegyház Rendőrőrs, rendőri jelentés 2011. október 10. ;
- PMRFK Gödöllő Rendőrkapitányság, feljegyzés 2011. október 10.;
- PMRFK Gödöllő Rendőrkapitányság, jegyzőkönyv, feljelentésről 2011. október 10.;
- Gödöllő Rendőrkapitányság rendőri jelentés, 2011. október 10. ;
- PMRFK Gödöllő Rendőrkapitányság, határozat tárgykörözés elrendeléséről 2011. október 10.;
- PMRFK Gödöllő Rendőrkapitányság, feljegyzés 2011. október 13.;
- 1 db CD lemez.

A rendelkezésre álló iratok alapján az egyes panaszok tekintetében az alábbiak voltak megállapíthatók.

II. 1. A panaszos sérelmezte a rendőri intézkedés során alkalmazott hangnemet.

Az Rtv. 2. § (1) bekezdése értelmében „a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait”.

Az Rtv. 11. § (1) bekezdés rögzíti, hogy „a rendőr köteles a szolgálati beosztásában meghatározott feladatait a törvényes előírásoknak megfelelően teljesíteni”.

Az előterjesztett panasz és annak kiegészítése azt tartalmazza, hogy a panaszos kifogásolta a 2011. október 13-án vele szemben intézkedő rendőrök által az intézkedés során használt hangnemet. A beadvány részleteiben is kitér az intézkedés során elhangzottakra, mint olyanra, amit a panaszos nem tartott megfelelőnek. Ezeket a kijelentéseket külön is sérelmezte a panaszos:

- amikor 2011. október 13-án a lakásánál megjelent egy rendőrségi szolgálati gépkocsi és ő kiment és megkérdezte, hogy a rendőrök keresnek-e valakit, az intézkedő rendőrök válasza az volt, hogy: *„tudja azt maga, hogy miért jöttünk”*;
- amikor a rendőri intézkedés közben telefonált a Gödöllői Rendőrkapitányságra, és a kapitányságvezetővel próbált beszélni, a válasz az volt, hogy a panaszos *„ne feszítsen, ne tetézz a bajt a feje felett, mert az nem fog jól jönni a következő tárgyaláson”*;
- amikor pedig a körzeti megbízott, illetve a panaszos volt felesége megérkezett, akkor *„emelt hangvétellű mondatok hangzottak el a jelen levők között”*;
- az intézkedő rendőrök kérték a kormányzár kulcsait is, amire a panaszos azt mondta, hogy nem tudja, hova tette, ekkor a rendőrök azt mondták a panaszosnak, hogy *„ne szórakozzon”*.

Az intézkedésről készült rendőri jelentés külön nem tért ki a hangnemre, erre az intézkedő r. törzssászlós 2011. november 15-én kelt jelentésében nyilatkozik, miszerint 2011. október 13-án a r. törzssászlós a panaszost a napszaknak megfelelően köszöntötte, majd határozottan közölte vele az ő és kollégái jövetelének okát és intézkedésük célját. A r. törzssászlós jelentésében azt állította, hogy az ő részéről és emlékezete szerint a jelen lévő kollégái részéről sem hangzott el olyan kifejezés, hogy a panaszos *„ne feszítsen, ne tetézz a bajt a feje felett, mert az nem fog jól jönni a következő tárgyaláson”*. A r. törzssászlós jelentése szerint a panaszossal szemben intézkedő rendőröknek a panaszossal szemben tanúsított hangneme tisztelettudó és határozott volt.

A 2011. október 13-án 17 óra 53 perckor tett bejelentésről rendelkezésre áll a rögzített felvételt tartalmazó CD lemez. A hangfelvétel tanúsága szerint a panaszossal a telefonbeszélgetést folytató r. főhadnagy valóban használta a *„ne feszítsen”* kifejezést, illetve utalt arra, hogy ha a panaszos akadályozza a rendőri intézkedést, és nem engedi, hogy a felesége elvigye az autót, akkor az a panaszos számára hátrányt jelenthet a következő valóperes tárgyaláson. Megjegyzendő ugyanakkor, hogy e telefonbeszélgetés teljes terjedelmének ismeretében a r. főhadnagy mindezeket azért mondta a panaszosnak, hogy rávilágítson arra, hogy a r. főhadnagy által *„humánusabbnak”* tartott megoldást alkalmazták a panaszossal szemben, és hogy meggyőzze a panaszost arról, hogy ne akadályozza – a r. főhadnagy által egyértelműen jogszerűnek tartott - rendőri intézkedést, mert abban az esetben az intézkedő rendőröknek elő kell állítaniuk a panaszost. A telefonbeszélgetés teljes terjedelmét végighallgatva megállapítható, a panaszossal a beszélgetést folytató r. főhadnagy határozott, ámde türelmes és emelt hangúnak nem tekinthető hangnemet használt.

Az ismertetett bizonyítékok alapján megállapítható, hogy az intézkedő rendőrök a megfelelő hangnemben, udvariasan beszéltek a panaszossal az intézkedésük során, ezért a panaszosnak e részét, mint megalapozatlant elutasítom.

II. 2. A panaszos kifogásolta a testi kényszer alkalmazását.

Az Rtv. 16. § (1) bekezdése szerint a rendőr kényszerítő eszközt csak a törvényben meghatározott feltételek fennállása esetén, az arányosság elvének figyelembe vételével alkalmazhat úgy, hogy az nem okozhat aránytalan sérelmet az intézkedés alá vontnak. Nincs helye a kényszerítő eszköz további alkalmazásának, ha az ellenszegülés megtört, és a rendőri intézkedés eredményessége e nélkül is biztosítható.

Az Rtv. 47. §-a értelmében a rendőr – intézkedése során – az ellenszegülés megtörésére testi erővel cselekvésre vagy a cselekvés abbahagyására kényszerítést (testi kényszert) alkalmazhat.

A rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolgálati Szabályzat) 39. § (1) bekezdése szerint az Rtv. szerinti kényszerítő eszköz csak akkor alkalmazható, ha az intézkedés alá vont magatartása, ellenszegülésének mértéke annak Rtv. szerinti alkalmazását indokolja. A nagyobb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással járó kényszerítő eszköz akkor alkalmazható, ha a kisebb korlátozással, sérüléssel vagy károkozással járó kényszerítő eszköz alkalmazása nem vezetett eredményre vagy sikere eleve kilátástalan. Ugyanezen törvényhely (2) bekezdése szerint az intézkedés alá vont személy magatartása szempontjából a rendőr az alábbiak szerint tesz különbséget:

a) passzív ellenszegülést tanúsító személy, aki a rendőri intézkedés során a számára jogszerűen adott rendőri utasításokat nem hajtja végre, de tevőleges ellenszegülést nem mutat,

b) aktív ellenszegülést tanúsító személy, aki nem veti magát alá a jogszerű rendőri intézkedésnek, magatartásával fizikai erő kifejtés útján is igyekszik azt megakadályozni,

c) támadó magatartást tanúsító személy, aki az intézkedő rendőrről, valamint a támogatására vagy védelmére kelt személyre rátámad. A (3) bekezdésben foglaltak szerint pedig a kényszerítő eszköz alkalmazását jól hallható, közérthető és határozott módon a következő sorrendben meg kell előznie:

a) a jogellenes magatartás abbahagyására való felszólításnak, „a törvény nevében” szavak előrebocsátásával, valamint

b) a figyelmeztetésnek, hogy kényszerítő eszköz alkalmazása következik.

A Szolgálati Szabályzat 40. § -a szerint a megfogás, a leszorítás, az elvezetés vagy más, a rendőr által fizikai erő kifejtéssel alkalmazott, valamely cselekvésre vagy cselekvés abbahagyására irányuló kényszerítés (a továbbiakban: testi kényszer) akkor alkalmazható, ha a rendőri erőfölény vagy az intézkedés alá vont személy állapota, magatartása folytán a rendőri intézkedés eredményessége ezzel biztosítható. A testi kényszer alkalmazása során a rendőr önvédelmi fogásokat is használhat. A rendőr a támadás céljára szolgáló eszköz használatának megakadályozása, továbbá a támadás elhárítása érdekében az ehhez szükséges erejű és irányultságú ütést vagy rúgást alkalmazhat. Nem minősül testi kényszernek, amikor a rendőr – jogszerű intézkedése során, a biztonságos intézkedés végrehajtása érdekében – a felé kartávolságon belülre lépő, valamint a mozgásának folyamatosságát akadályozó személyt csupán nyújtott kezével, minimális erő kifejtéssel magától távol tartja.

Az előterjesztett panasz beadvány a testi kényszerrel azt tartalmazza, hogy a panaszos felesége már bent ült a közös tulajdonú autóban, amikor az egyik intézkedő rendőr felszólította a panaszoszt, hogy adja át neki a gyári indítókulcsot. A panaszos közölte, hogy a rendőr „ezt már nem teheti”, megfordult és be akart menni a lakásba. Akkor a rendőr hátulról

hirtelen elkapta, elkezdte szorongatni, és azt mondta a panaszosnak, hogy meg fogja bilincselni, és velük kell mennie.

Az intézkedésről készült jelentésben ezzel kapcsolatban az áll, hogy a r. törzszászlós miután közölte a panaszossal, hogy a gépkocsit, illetve a körözésben szereplő egyéb dolgokat (pl. gyógyszerek) a körözés alapján köteles átadni, a panaszos passzív ellenállást tanúsított. A panaszos ugyanis kijelentette, hogy a körözés ellenére sem fogja átadni a gépkocsit a feleségének. A r. törzszászlós erről tájékoztatta a főügyeletes r. főhadnagyot, aki utasította, hogy a körözés alapján a panaszos köteles átadni a gépkocsit. A r. törzszászlós ekkor közölte a panaszossal, hogy amennyiben a panaszos feleségét megakadályozza abban, hogy a gépkocsit tulajdonába vegye, vele szemben testi kényszert, ellenszegülése megtörése érdekében bilincset fog alkalmazni és a Gödöllői Rendőrkapitányságra elő fogja állítani. A r. törzszászlós fontosnak tartotta megjegyezni, hogy a helyszínen az intézkedését az előzőekben említett r. főhadnagy utasítása és a r. törzszászlós által jogszerűnek vélt körözés határozta meg. A r. törzszászlós jelentésében foglaltak szerint tehát az intézkedés során a panaszossal szemben nem került sor kényszerítő eszköz alkalmazására. A rendőr csupán figyelmeztette a panaszost, hogy amennyiben akadályozza az intézkedés végrehajtását abban az esetben az ellenszegülés megtörésére testi kényszert, esetlegesen bilincselést fog alkalmazni.

A panaszos által említett rendőr általi hátulról hirtelen elkapással és szorongatással kapcsolatban a jelentés nem tartalmaz adatokat, illetve a r. törzszászlós jelentésében arra utalt, hogy a Szolgálati Szabályzat 39. § (2) a) pontjában – passzív ellenállást tanúsító személy – szabályozott esetben járt el a (3) bekezdés – kényszerintézkedést megelőző figyelmeztetés – előírásainak megfelelően.

A fentiekben részletezett rendelkezésre álló bizonyítékok együttes mérlegelése alapján nem állapítható meg az, hogy a panaszossal szemben testi kényszer alkalmazása történt, ezért a panasznak e részét, mint megalapozatlant elutasítom.

II. 3. A panaszosnak a feleségével közös tulajdont képező gépjárműve pótkulcsa átadásával megfogalmazott kifogása tekintetében az alábbiak voltak megállapíthatók.

Az Rtv. 11. § (1) bekezdése szerint a rendőr köteles a szolgálati beosztásában meghatározott feladatait a törvényes előírásoknak megfelelően teljesíteni, az előjárója utasításainak – az e törvényben foglaltak figyelembevételével – engedelmeskedni, a közbiztonságot és a közrendet, ha kell, élete kockáztatásával is megvédeni.

Az Rtv. 24. § (1) bekezdése szerint pedig a rendőr köteles a feladatkörébe tartozó segítséget, illetőleg a hozzáfordulónak a tőle elvárható felvilágosítást megadni.

A gépjármű pótkulcsának elvétele és a panaszos feleségének történő átadásával kapcsolatban a panasz beadvány a már korábban leírtakat (határozat I. része, valamint határozat II. 1. része) tartalmazza.

Ezzel kapcsolatban a rendőri intézkedést foganatosító r. törzszászlós jelentése azt tartalmazza, hogy a gépkocsi tulajdonosa (a panaszos felesége) 19 óra 45 perckor érkezett a helyszínre, személyi igazolványával igazolta magát, valamint a jármű forgalmi engedélyének átadásával a jármű tulajdonjogát is igazolta. A panaszos felesége a r. törzszászlós részére

átadta a 13040-27404/2011 id. számú feljelentését, amelyet a gépkocsi eltulajdonítása miatt tett a Veresegyházi Rendőrőrsön a hétfői napon. A r. törzssászlós jelentésben úgy fogalmazott, hogy a panaszos felesége a gépkocsi eredeti kulcsával rendelkezett, majd megkapta a pótkulcsot, illetve a korábban a járműben elhelyezett 50000 forint értékű gyógyszereit is. Ezek után a járművel a helyszínről távozott.

A kiegészítő jelentés pedig kifejtette, hogy a magánlakásban a rendőri jelentés szerint személyazonosság megállapítása és a körözött gépkocsi a panaszos felesége 13040/4019/2011 számú feljelentése alapján történő visszaszolgáltatása céljából történt intézkedés. A r. törzssászlós a rendőri intézkedés céljaként a körözött gépkocsinak a jogosnak vélt tulajdonos részére történő visszaszolgáltatását jelölte meg. Az intézkedés során közölte a panaszossal, hogy a gépkocsit a körözés alapján köteles átadni. A r. törzssászlós erről tájékoztatta a főügyeletes r. főhadnagyot, aki utasította, hogy a körözés alapján a panaszos köteles átadni a gépkocsit. A r. törzssászlós fontosnak tartotta megjegyezni, hogy a helyszínen az intézkedését az előzőekben említett r. főhadnagy utasítása és a r. törzssászlós által jogszerűnek vélt körözés határozta meg.

A Gödöllői Rendőrkapitányság Veresegyházi Rendőrőrs őrsparancsnokának jelentése szerint a rendőri intézkedést foganatosító r. törzssászlós a panaszos figyelmét felhívta, hogy nem akadályozhatja feleségét abban, hogy használja a gépkocsit, mert az információk alapján a vagyonmegosztás még nem történt meg.

A bejelentésről készült hangfelvételen e körülmény szempontjából az alábbi releváns közlések hallhatóak: amikor a panaszos arra hivatkozik, hogy az autónak a bírósági tárgyalás után történő elvitelét bejelentette a veresegyházi rendőrségen, a r. főhadnagy azt mondja hogy az rendben van, de addigra a panaszost a felesége már feljelentette. A r. főhadnagy közli a panaszossal, hogy azt kell átlátnia, hogy a rendőrség részéről az ügyben további bűncselekmény nem lesz, mert az autó egy közösen megszerzett vagyon, viszont nekik, rendőröknek most az autót jogszabály szerint „a rendszer szerinti” tulajdonosnak, aki a panaszos felesége, ki kell adniuk. A r. főhadnagy a telefonbeszélgetés során azt is elmondja, hogy amíg vagyonmegosztás nincs, addig rendben van, hogy a panaszos és felesége az autót közösen használhatják, de a „gép szerinti” tulajdonosának a rendőröknek az autót ki kell adniuk, mert az körözés alatt áll. A r. főhadnagy hozzáteszi, hogy ők megcsinálhatják, hogy lefoglalják az autót, és akkor nem viszi el senki, lehelyszínelik, a panaszost beviszik, „begyanúsítják és megy az ügy tovább”. A r. főhadnagy azt mondja, hogy pont nem ezt a megoldást választották, mert beszéltek a panaszos feleségével, aki elmondta, hogy a panaszos valóban a bíróságról hozta el az autót, de akkor a rendőrök még nem tudták, hogy az csak a válóper volt, nem pedig a vagyonmegosztó és az autót a panaszos és felesége majd a vagyonmegosztás után fogják tudni elfelezni. A rendőröknek azonban a jelen pillanatban úgy kell eljárniuk, hogy az autót a jogos tulajdonosának, aki – a rendőrök úgy látják, hogy – a panaszos felesége, ki kell adniuk. A r. főhadnagy a hangfelvétel tanúsága szerint azt is mondja a panaszosnak, hogy ők nem a panaszos ellen vannak, hanem nekik a normális ügymenetet kell végigvinniük, a „normális út” pedig jelen esetben az, hogy a rendőröknek a gépkocsit a gépkocsi tulajdonosának kell kiadniuk „nem lehet, kell”. Amikor a panaszos azt kérdezi, hogy mi van akkor, hogy ha ő azt mondja, hogy nem adja oda az autót, a r. főhadnagy azt válaszolja, hogy ne tegye, mert akkor elő fogja állíttatni a panaszost az intézkedés akadályozása miatt. Akkor is vissza fogják adni az autót, ha máshogy nem megy, akkor trélerrel veszik fel az autót és leteszik a panaszos feleségének a háza előtt, de a rendőrök az autót mindenképpen ki fogják a panaszos udvarából hozni és vissza fogják adni a tulajdonosának, mert ez a kötelességük. Nem sokkal később a r. főhadnagy megismétli, hogy

az autó jogos tulajdonosa a panaszos felesége, ő ezt látja „a gépen” és inentől kezdve neki kötelessége az autót a panaszos feleségének odaadni. A telefonbeszélgetés során a r. főhadnagy azt is közli a panaszossal, hogy a panaszos bármelyik rendőrségre elmehet, mindenhol azt fogják neki mondani, hogy az autót a panaszos feleségének kell kiadni, mert jelenleg ő a jogos tulajdonosa. Bár van itt egy tisztázatlan ok, mégpedig az, hogy a panaszos a feleségétől válófélben van, de a vagyonmegosztási kérdések eldöntése polgári peres útra tartozik. Mivel azonban a panaszos felesége feljelentette a panaszost. Erre a panaszos megkérdezi, hogy a felesége konkrétan őt jelentette-e fel. A r. főhadnagy erre azt válaszolja, ő nem látja az ügyet, de a panaszos felesége valakit feljelentett, hogy az autóját ellopta. A panaszos megkérdezi, hogy „a rendőrség nincs összekötve”. A panaszos ugyanis arra hivatkozik, hogy miután ő az autóval hazaért, beszólt a veresegyházi rendőrségre, hogy nála van az autó. Erre a r. főhadnagy azt válaszolja, hogy a panaszos Veresegyházi Rendőrsre szólt be, de a felesége lehet, hogy Gödöllőn, Monoron vagy Pécsen tette a feljelentést. „Két ügy simán elmehet egymás mellett”: az, hogy a panaszos Veresegyházára beszél, „az egy mondat, azt nem írja le senki, azt nem írta le senki”.

A rendelkezésre álló dokumentumok alapján egyrészt megállapítható, hogy a rendőrök tisztában voltak az intézkedés megkezdésekor – ez nyilvánvalóvá válhatott abból a körülményből, hogy a feljelentő személy nevéből következtetni lehetett arra, hogy a két fél férj és feleség, továbbá a panaszos maga is elmondta a jogi helyzetet, továbbá a panaszos a Veresegyházi Rendőrsöt tájékoztatta is arról, hogy a közös tulajdonban lévő dolog jelenleg nála van – azzal, hogy egy polgári jogi eljárás van folyamatban, melynek során még a vitatott dolog sorsáról nem született bírói döntés. („A rendőri intézkedés törvényességét a fennálló tények és nem a fennálló polgári jogi és egyéb jogvita tükrébe kell vizsgálni.”- EBH2010.2271). Jelen esetben a jármű: körözött tárgy. Így a körözött tárgyakra irányadó, hatályos jogszabályok szerint előírt eljárási cselekmények végrehajtásának volt helye (a tárgy lefoglalásának a büntetőeljárásról szóló törvény rendelkezései szerint).

Másrészt megállapítható az is, hogy a rendőrség a feleség bejelentése nyomán elrendelte az ellopott gépjármű tekintetében a nyomozást, tehát a helyszínen történő megjelenése a rendőröknek egy elrendelt büntetőeljárás során fogatosított nyomozati cselekményként értékelhető és mint ilyen, az ezzel kapcsolatban előadott panaszok tekintetében a nyomozás felügyeletét ellátó ügyészségnek van hatásköre az elbírálásra. („annak eldöntése, hogy az eljáró rendőrkapitányságok az elrendelt nyomozást illetően bármely nyomozati cselekménnyel késedelembe estek-e, vagy bármely nyomozati cselekményt nem megfelelő időben, vagy nem megfelelő módon tettek meg, nem közigazgatási eljárás keretében eldöntendő kérdés” - BH2011. 179.)

A fenti két körülmény gondos mérlegelése alapján megállapítható, hogy a rendőrök a kulcs elvételével és a feleségnek történő átadásával túlterjeszkedtek a törvényben foglalt hatáskörükön és jogkörükön. Olyan döntést hoztak és hajtottak is végre, melyre a rendőrségi törvény nem adott számukra felhatalmazást, ezért a panasznak e része megalapozott, annak helyt adok.

II. 4. A panaszos ruházatátvizsgálásával kapcsolatban az alábbiak állapíthatóak meg.

Az Rtv. 29.§ (6) bekezdése szerint a rendőr az igazoltatott személy ruházatát, járművét átvizsgálhatja, ha azt a személyazonosság megállapítása, a közrendet, a közbiztonságot

fenyegető veszély elhárítása, bűncselekmény vagy szabálysértés elkövetésének gyanúja szükségessé teszi.

Az Rtv. 31. § (1) bekezdése szerint akivel szemben személyi szabadságot korlátozó intézkedést foganatosítanak, annak ruházatát a rendőr a támadásra vagy az önveszély okozására alkalmas tárgy elvétele végett, előzetes figyelmeztetés után átvizsgálhatja.

Az intézkedésről készül jelentés ezzel kapcsolatban azt tartalmazza, hogy a panaszost személyazonosság megállapítása céljából igazoltatták, valamint ruházatát átvizsgálták a tárgykörzésben szereplő, a panaszos és feleségének közös tulajdonában álló személygépkocsi visszaszolgáltatása céljából. A r. törzssászlós jelentése alapján a panaszos a kormányzárral kapcsolatban úgy nyilatkozott, hogy az eltűnt, a r. törzssászlós szerint feltehetően azzal a céllal, hogy passzívan akadályozza a körözött gépkocsi átadását a panaszos feleségének. Ekkor a r. törzssászlós az udvaron a panaszossal szemben ruházatátvizsgálást hajtott végre, amelynek során a zsebéből előkerült a kormányzár kulcsa, amely a panaszos feleségének átadásra került.

A Gödöllői Rendőrkapitányság Veresegyházi Rendőrőrs őrsparancsnokának jelentése szerint a panaszossal szemben intézkedő r. törzssászlós a panaszos figyelmét felhívta, hogy nem akadályozhatja feleségét abban, hogy használja a gépkocsit, mert az információk alapján a vagyonmegosztás még nem történt meg, erre a panaszos azt válaszolta, hogy a kormányzár kulcsa eltűnt, nem tudja a gépkocsit kinyitni. A ruházatát átvizsgálása során előkerült az említett kormányzár kulcsa.

Megállapítható tehát, hogy a ruházat átvizsgálása arra irányult, hogy az intézkedés során a kormányzár kulcsa feltalálásra kerüljön. A II. 3. pontban részletesen kifejtett jogkör túllépés eredményeként történhetett meg ez a kényszerintézkedés, és mint ilyen szintén jogszerűtlen volt.

Fentiek alapján az intézkedő rendőr jogalap nélkül hajtott végre ruházatátvizsgálást a panaszossal szemben, ezért az e körben előterjesztett panasznak helyt adok.

II. 5. A panaszos panasztételre vonatkozó tájékoztatás elmaradása miatt előadott panasza kapcsán az alábbiak állapíthatók meg.

Az Rtv. 20. § (2) bekezdésében foglalt rendelkezés szerint az e törvény V. és VI. fejezetében foglalt intézkedések, illetve kényszerítő eszközök alkalmazását követően a rendőr köteles az intézkedés alá vont személyt tájékoztatni az e törvény szerinti panasz lehetőségéről.

Az Rtv. 92. § (1) bekezdése szerint pedig akinek az e törvény IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette - választása szerint - panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány, valamint a főigazgatók a Testület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálja el.

A panaszos beadványának kiegészítésében megjegyezte, hogy az intézkedő rendőröktől a panaszjogára vonatkozóan nem kapott tájékoztatást, ő viszont megkérdezte, hogy hol tehet panaszt. Az intézkedő rendőrök azt mondták, hogy másnap a Veresegyházi Rendőrőrsön élhet panasszal. A panaszos a Panasztestületről akkor szerzett tudomást, amikor a panaszos felesége „rendőrnnyomozói segítséggel kisajátította a közös számítógépparkjukat”.

A panaszjogról való tájékoztatásával összefüggésben az intézkedésről készült jelentés azt tartalmazza, hogy az intézkedő rendőr a panaszossal közölte, hogy a rendőri intézkedéssel szemben panasszal élhet. A panasz helyéül – tekintettel az intézkedés késői időpontjára – a Budapest, XIII. kerület Teve utca 4-6. szám alatti panaszirodát jelölte meg.

Megállapítható, hogy a panaszbeadvány kiegészítése és a rendőri jelentés megegyeznek abban a tekintetben, hogy a tájékoztatás a panasztételi joggal kapcsolatban arra terjedt ki, hogy a panaszosnak a rendőrséghez kell fordulnia. Az eltérés abban van a két nyilatkozat között, hogy a panaszos szerint az intézkedő rendőr a Veresegyházi Rendőrőrsöt, míg a rendőr szerint a Budapest, XIII. kerület Teve utca 4-6. szám alatti panaszirodát jelölte meg a panasztétel helyéül.

Fenti nyilatkozatok mérlegelése alapján megállapítható, hogy a Panasztestülethez fordulás lehetőségéről az intézkedő rendőrtől a panaszos nem kapott tájékoztatást. **Az intézkedő rendőr nem hívta fel a panaszos figyelmét arra, hogy választása szerint a rendőri intézkedéssel szembeni panaszával a Panasztestülethez is fordulhat, ezért az e körben előadott panasznak helyt adok.**

III.

A Panasztestület a panaszos által előterjesztett panaszt megvizsgálta és a fent hivatkozott állásfoglalásában azt megalapozottnak találta. A Panasztestület megítélése szerint a rendőri intézkedés sértette a panaszos tisztességes eljáráshoz való jogának, a tulajdonhoz való jogának, az emberi méltóságból levezethető testi integritáshoz való jogának a sérelmét.

Az egyes pontokban részletezett panaszok vonatkozásában a határozat II. részében kifejtett indokok alapján a Panasztestület álláspontjával egyet értek.

Hatásköröm és illetékességem az Rtv. 92. § (1) bekezdésén alapul, miszerint akinek az e törvény IV., V. és VI. fejezetében meghatározott kötelezettség megsértése, a rendőri intézkedés, annak elmulasztása, a kényszerítő eszköz alkalmazása (e fejezet alkalmazásában a továbbiakban együtt: intézkedés) alapvető jogát sértette - választása szerint - panasszal fordulhat az intézkedést foganatosító rendőri szervhez, vagy kérheti, hogy panaszát az országos rendőrfőkapitány a Panasztestület által lefolytatott vizsgálatot követően bírálja el.

A döntés az Rtv. 93/A. §-ában foglalt rendelkezése alapján az állásfoglalás, illetve a bíróság ítéletének a kézhezvételét követő harminc napon belül közigazgatási hatósági eljárás keretében történt meg, illetve a Panasztestület állásfoglalásától történő eltérés indokát határozat III. része tartalmazza.

A határozat az alábbi jogszabályokon alapul:

- a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény 326. § (7) és 330. § (2) bekezdése;
- a közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény 100. § (1) bekezdés, 109. § (1) és (2) bekezdése;
- a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény 2. § (1) bekezdése, 11. § (1) bekezdése, 16. § (1) bekezdése, 20. § (2) bekezdése, 24. § (1) bekezdése, 29. § (6) bekezdése, 31. § (1) bekezdése, 47. §-a, 92.§ (1) bekezdése, 93/A. § (7) és (9) bekezdései;
- Rendőrség Szolgálati Szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet 39. §-a, 40. §-a.

Budapest, 2013. február „ „

**Papp Károly r. vezérőrnagy
rendőrségi főtanácsos
országos rendőrfőkapitány**